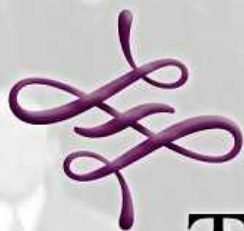

BRANDON
SANDERSON

TŘI
TVÁŘE

TŘI NOVELY
V RŮZNÉM STYLU

Tři tváře Brandona Sandersona

BRANDON SANDERSON

TALPRESS

Copyright of Czech edition omnibus © Talpress 2014
Translation © Milena Poláčková 2014
Cover © Trilabit 2014

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat a šířit bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-562-5

CÍSAŘOVA
DUŠE

THE EMPEROR'S SOUL

Tachyon Publications

Copyright © 2012 by Dragonsteel Entertainment, LLC

Lucii Tuanové a Sherry Wangové
za inspiraci

Prolog

Gaoton zkoumavě přešel prsty po tlustém plátnu. Měl v ruce jedno z největších uměleckých děl, jaká kdy viděl. Bohužel to však byl podvrh.

„Ta ženská je nebezpečná,“ ozvalo se šeptem za ním. „To, co dělá, je odporné.“

Gaoton hodil plátno do červenooranžových plamenů v krbu a přimhouřil oči. Zrak už mu v jeho věku nesloužil tak dobře jako dřív. *Ta přesnost*, pomyslel si a díval se na jednotlivé tahy štětce a tlusté vrstvy olejových barev. Přesně stejné jako na originále.

Sám by si byl nikdy žádných chyb nevšiml. Květu, který je nepatrně posunutý. Měsíce, který je sotva znatelně níž. Odborníci nad tím strávili celé dny, než tyto chyby odhalili.

„Tahle ženská patří k nejlepším falzifikátorům na světě.“ Ty hlasy patřily Gaotonovým kolegům, arbitřům. Byli to nejdůležitější úředníci říše. „Ví se o ní po celém císařství. Musíme ji exemplárně popravit.“

„Ne.“ To byla Frava, hlavní arbitř. Měla ostrý, nosový hlas. „To by byla škoda. Na to má pro nás moc velkou cenu. Tahle ženská nás může zachránit, toho musíme využít.“

Jak? pomyslel si znovu Gaoton. *Jak může člověk schopný takového mistrovství využívat svých schopností jen jako paštělatel? Proč nemaluje svoje vlastní originály? Proč není sama umělkyně?*

Tomu musím přijít na kloub.

„Ano,“ pokračovala Frava. „Je to zlodějka a podvodnice a dělá hroznou věc. Ale já přijdu na to, jak ji ovládnout, a s její pomocí se dostaneme z té kaše, ve které vězíme až po uši.“

Ostatní mumlali nesmělé námitky. Žena, o které byla řeč, Wan ŠaiLu, byla víc než jen obyčejná umělkyně. Mnohem víc. Dokázala měnit samotnou podstatu věcí. Proč by se měla učit malovat? Umění není přece vůbec nic proti jejím mystickým schopnostem.

Samé otazníky. Gaoton vstal ze svého místa u krbu. Ostatní stáli jako spiklenci kolem Fravina stolu a dlouhé barevné hábity se jim třpytily ve světle plamenů. „Souhlasím s Fravou,“ prohlásil Gaoton.

Ostatní se na něj podívali. Nešetřili slovy, jak málo jim záleží na tom, co právě řekl, ale jejich postoj vypovídal o něčem jiném. O respektu, který je v nich hluboce zakořeněn a který si najednou uvědomili.

„Pošlete pro ni,“ řekl Gaoton a vstal. „Rád si poslechnu, co nám k tomu řekne. Myslím, že ji nebude tak snadné ovládat, jak si myslí Frava, ale nemáme na vybranou. Buď využijeme jejích schopností, nebo se budeme muset vzdát vlády nad císařstvím.“

Námitky umlkly. Kolik let už uplynulo od chvíle, kdy se Frava s Gaotonem na něčem shodli – natož na tak rozhodující věci, jako je využít služeb falzifikátora?

Ostatní arbitři jeden po druhém postupně přikyvovali.

„Tak budiž,“ řekla Frava tiše.

Den druhý

Šai zatlačila nehtem do kamene ve zdi své vězeňské cely. Kousek se vydrolil. Promnula prach mezi prsty. Vápenec. Podivný materiál na stavbu vězení, ale celá zeď z vápence nebyla, jen tenhle kousek.

Usmála se. Vápenec. Tahle drobná vápencová žíla se snadno přehlédla, ale jestli se nespletla, má už konečně všech čtyřiačtyřicet druhů kamene, z nichž je kruhová cela postavena. Klekla si vedle pryčny, která jí sloužila za lůžko, vzala vidličku, ohnula jí všechny zuby, jen jeden nechala, a vyryla si poznámky do dřevěné nohy postele. Neměla brýle, a tak musela mhouřit oči.

Aby mohla něco falzifikovat, musela vědět všechno o minulosti té věci a znát její podstatu. Byla už skoro hotová. Radost ji však brzy přešla, když si všimla v mihotavém světle svíčky jiných poznámek vyrytých na noze postele. Byly to její záznamy o době, kterou ve vězení strávila.

Tak málo času, pomyslela si. Jestli počítala dobře, zbývá do její veřejné popravy pouhý den.

Nervy jí vibrovaly jako struny. Jeden den. Jediný den na to, aby vytvořila otisk a utekla. Jenže nemá kámen, z kterého by udělala razidlo, má jen kus dřeva a místo nástrojů jenom vidličku.

Bude to neuvěřitelně těžké. A o to tu šlo především. Cela byla postavena pro lidi jako ona, a proto se jako materiál použí-

lo tolik různých druhů kamene, aby bylo těžké je falzifikovat. Určitě pocházejí z různých lomů a každý má jinou historii. Když ví to málo, co ví, bude téměř nemožné zeď falzifikovat. A i kdyby se jí povedlo kámen přeměnit, určitě má cela někde skrytou nějakou další pojistku, která jí v útěku zabrání.

U všech nocí! To se dostala do pěkné kaše.

Dopsala a dívala se na zohýbanou vidličku. Odštípla kousek kamene na provizorní otisk a potom začala rýt do dřevěné kliky. *Z tohotohle se nedostaneš, holka*, pomyslela si. *Jedině... že by to šlo nějak jinak.*

Šest dní strávila hledáním jiné cesty. Zneužít strážce nebo je podplatit, aby se dozvěděla něco o duši cely, které má udělat otisk. Ale všechno bylo marné.

Daleko nahoře se otevřely vstupní dveře k celám.

Šai vyskočila na nohy a zastrčila si za zády vidličku za opasek. Že už by pro ni šli na popravu?

Po vězeňské chodbě duněly těžké boty. Mžourala očima na muže, kteří vešli do cely. Čtyři z nich byli hlídači. Doprovázeli vysokého muže s protáhlými rysy a dlouhými prsty. Grand. Příslušník rasy, která vládne císařství. Měl modrý hábit, což znamenalo, že je to nižší funkcionář prověřený pro službu ve vládě, ale ne příliš vysokého postavení.

Napjatě čekala.

Grand se sklonil a prohlížel si ji přes mříž. Chvilku tak stál a potom kývl na strážce, aby mříž odemkly. „Chtějí s tebou mluvit arbitři, podvodnice.“

Šai couvla, když otvírali mříž ve stropě cely. Potom jí spustili žebřík. Opatrně vylezla nahoru. Kdyby ona měla někoho odvést na popravu, udělala by to tak, aby si myslel, že jde někam jinam, aby nekladl odpor. Jenže oni jí ani nedali pouta, když ji vedli z cely.

Podle toho, kudy šli, se zdálo, že ji skutečně vedou do pracovny arbitrů. Uklidnila se. Čeká ji tedy něco nového. Že by jí ještě dali šanci? Neměli ji předeevším vůbec chytit, ale s tím

už teď nic neudělá. Nechala se obelstít císařským šaškem. Uvěřila mu. Vzal její kopii *Měsíčního žezla*, vyměnil ji za originál a s tím pak utekl.

Strýc Wan ji vždycky učil, že naletět někomu je základní zákon lidského života. I kdyby byl člověk sebechytřejší, vždycky se najde někdo ještě prohnanější. Žij s tímhle vědomím a nikdy ti nestoupne sebevědomí do hlavy natolik, abys usnula na vavřínech.

A tak posledně prohrála. Ale tentokrát vyhraje. Zbavila se frustrace, že se nechala chytit, a rozhodla se chopit téhle nové šance, ať je jakákoliv. Popadne ji za pačesy a vyhraje.

Tentokrát jí nešlo o bohatství, ale o holý život.

Hlídači byli Úderníci – tak jim tedy říkali Grandi. Oni sami se původně nazývali Mulladilové, ale jejich národ se natolik vmísil mezi ostatní obyvatele říše, že už jen málokdo znal jeho pravé jméno. Úderníci byli vysocí, štíhlí lidé světlé pleti. Vlasy měli skoro stejně tmavé jako Šai, ale kudrnaté. Ona je měla rovné. Snažila se nepřipadat si vedle nich malá. Ona sama byla Majponka. Majponi byli spíše drobní.

„Vás si pamatuju,“ řekla Úderníkovi v čele skupiny, která ji vedla, nejspíš kapitánovi. Z jeho účesu bylo vidět, že obvykle nenosí helmu. Úderníci byli u Grandů v oblibě a nejeden se dočkal povýšení. Tenhle zrovna nezapřel elán. Ta nablýskaná výstroj, ta jiskra v oku – bylo na něm vidět, že čeká, jaké významné události mu budoucnost přinese.

„Vy jste měl toho koně,“ pokračovala Šai. „Když jste mě chytili, tak jste mě hodil přes koně. Vysokého, bílého. Gurský hřebec. Krásný zvíře. Vy se v koních vyznáte.“

Úderník se díval stále před sebe, ale mumlal si pod vousy: „Já si to teda vychutnám, až tě budu zabíjet, ženská.“

Krásna, pomyslela si Šai, když vešli do císařského křídla paláce. Byl plný nádherných kamenných ozdob ve starém lamijském stylu; s mramorovými sloupy s reliéfním zdobením. Mezi sloupy stály obrovské nádoby, napodobeniny lamijské keramiky z dávných dob.

Nakonec, pomyslela si, je stále u moci Dědická frakce, tak...

Z této frakce vzešel určitě císař i výbor pěti arbitrů, kteří ve skutečnosti měli v rukou velký díl moci. Tato frakce se náruživě hlásila ke kulturnímu dědictví, oslavovala a ctila minulé kultury až do té míry, že nechala přebudovat své křídlo paláce podle historických předloh.

Šai měla podezření, že „staré“ nádoby mají na dně otisky, které je přeměnily z obyčejné kameniny na dokonalé kopie slavné keramiky.

Ano, Grandi pokládali schopnosti Šai za odporné, ale ve skutečnosti byl nelegální jen jeden způsob jejich uplatnění – falzifikace lidské duše, která dokázala změnit osobnost. Falzifikovat ale tímto způsobem věci a nemluvit o tom bylo běžné a dělalo se to často. Takové falzifikátory využívala i říše, měla je však přísně pod kontrolou. Kdyby někdo otočil jednu z těchto nádob a odstranil otisk, který má na dně, stal by se z ní obyčejný hrnec bez ozdob.

Úderníci ji odvedli ke dveřím vykládaným zlatem. Když se otevíraly, stačila si všimnout červeného otisku na jejich vnitřní straně, který přeměnil dveře na dokonalou kopii staré umělecké práce. Strážce ji odvedly do útulné místnosti s praskajícím krbem, vysokými koberci a mořeným nábytkem. *Lovecký salonek z pátého století*, odhadovala.

Čekalo tu všech pět arbitrů Dědické frakce. Tři – dvě ženy a muž – seděli na židlích s vysokými opěradly u krbu. Další žena seděla u pracovního stolu přímo mezi dvojitými dveřmi. Byla to Frava, představená arbitrů Dědické frakce a pravděpodobně nejvlivnější osoba v císařství po samotném císaři Ašra-vanovi. Prošedivělé vlasy měla spoutané zlatými a červenými stuhami do dlouhého copu. Šai dlouho přemýšlela, jak tuto ženu přelstít, protože Frava – mimo jiné – dohlížela na Císařskou galerii a měla své kanceláře v jejím sousedství.

Frava se evidentně neshodla s Gaotonem, starším Grandem, který stál vedle jejího stolu. Rychle se napřímil a zamýšleným gestem sepal ruce za zády. Gaoton byl z vládnoucích arbitrů

nejstarší. Říkalo se o něm, že má z nich všech nejmenší moc, ale že se těší císařově přízni.

Když Šai vešla, všichni ztichli. Prohlíželi si ji jako kočku, která právě převrhla starožitnou vázu.

Postrádala brýle, ale snažila se nemhouřit oči, když si prohlížela lidi kolem. Potřebovala se na ně dívat co nejdéle.

„Wan ŠaiLu,“ pronesla Frava a natáhla ruku po papíru na stole. „Máte na kontě dost rozsáhlý seznam přečinů.“

Ten způsob, jak to říká... O co té ženské jde? Něco ode mě chce, usoudila Šai. To je jediný důvod, proč by si mě sem nechala takhle předvést.

Na obzoru se jí pomalu začínala rýsovat šance.

„Vydávala jste se za šlechtičnu,“ pokračovala Frava, „vloupala jste se do Císařské galerie, měnila jste svou identitu falzifikací vlastní duše a nakonec jste se pokusila ukrást Měsíční žezlo. To jste si opravdu myslela, že nerozeznáme prachsprostý padělek tak významného kusu císařova majetku od originálu?“

To jste evidentně nerozeznali, pomyslela si Šai, když si myslíte, že ten šašek utekl s originálem. Zachvěla se sebeuspokojením při pomyšlení, že její kopie teď zaujímá významné místo v Císařské galerii.

„A co tohle?“ kývla Frava dlouhými prsty na jednoho z Úderníků, aby jí přinesl jakýsi předmět. Strážce položil na stůl obraz. Mistrovské dílo Hana ŠuXena *Lilie u jezírka*.

„Tohle jsme našli ve vašem pokoji v hostinci,“ pokračovala Frava a významně na obraz klepala prsty. „Je to kopie obrazu, který patří přímo mně, jednoho z nejslavnějších obrazů v císařství. Dali jsme to k posouzení znalcům. Prohlásili, že vaše kopie je přinejlepším amatérská.“

Šai se podívala Fravě do očí.

„Řekněte mi, proč jste tu kopii udělala,“ pokračovala Frava a naklonila se k ní blíž. „Je zřejmé, že jste ji chtěla vyměnit za originál v Císařské galerii. Ovšem přitom vám šlo především o *Měsíční žezlo*. Proč jste tedy chtěla ukrást i ten obraz? Jenom z chamtivosti?“

„Můj strýc Won,“ řekla Šai, „vždycky říkal, že člověk musí mít záložní plán. Nemohla jsem přece mít jistotu, že bude žezlo v galerii a ne v depozitáři.“

„Aha...“ poznamenala Frava. Nasadila blahosklonný a téměř až mateřský výraz, i když jí nedokázala skrýt viditelnou nenávisť. „Žádala jste – jako většina vězňů – před popravou arbitrážní řízení. Jen tak z rozmaru jsem se rozhodla vaši žádost schválit, protože jsem byla zvědavá, proč jste padělala ten obraz.“ Zakroutila hlavou. „Ale, milá slečno, milost od nás čekat nemůžete. S tímhle obviněním? Jste ve velmi svízelné situaci, takže naše možnosti jsou omezené...“

Šai se podívala na ostatní arbitry. Ti, kteří seděli u krbu, jednání pravděpodobně nevěnovali velkou pozornost, ale aspoň spolu vzájemně nemluvili a poslouchali. *Něco se děje*, pomyslela si. *Mají starost*.

Gaoton stál stranou a prohlížel si Šai pohledem zcela prostým jakékoli emoce.

Frava s ní jednala, jako když napomíná malé dítě, ale nakonec naznačila jakousi naději. Celé to směřovalo k tomu, aby ji dostali pod kontrolu, aby jim v naději na svobodu odsouhlasila cokoliv.

Takže opravdu šance...

Nastal čas vzít věci do svých rukou.

„Vy ode mě něco chcete,“ řekla. „Jsem ochotná vyjednávat o ceně.“

„O ceně?“ podivila se Frava. „Slečno, ráno jdete na popravu! Kdybychom od vás něco chtěli, tak cenou bude váš život.“

„Ten mi patří odjakživa,“ namítla.

„No tak,“ pokračovala Frava. „Jste zavřená v cele ze třiceti různých druhů kamene.“

„Ze čtyřiceti čtyř.“

Gaoton uznale zvedl obočí.

U všech nocí! To bylo štěstí, že jsem se trefila...

Podívala se na Gaotona. „Vy jste si mysleli, že nepoznám ten mlýnskej kámen, co? Prosím vás! Já pracuju s otisky duše.“

Kameny jsem se naučila rozeznávat ještě v plenkách. Tenhle je evidentně z dolu v Laiu.“

Frava chtěla něco říct, ale nakonec se jenom pousmála.

„Jo, vím o ralkalestových plátech. Kov, který se nedá falzifikovat, schovaný za kamennou zdi cely,“ hádala. „Mělo mě to zmást. Ve skutečnosti byste celu z takových kamenů, jako je vápenec, nepostavili, protože by se věžeň mohl na otisk vykašlat a normálně se prokopat ven.“

Frava mlčela.

„Jenže s ralkalestem je problém,“ pokračovala Šai. „Není moc silnej. Jo, ta mříž na stropě cely byla pevná, přes tu jsem se nedostala. Ale tenký plát? To přece ne! Slyšeli jste o antracitu?“

Frava se zamračila.

„To je kámen, co hoří,“ poznamenal Gaoton.

„Dali jste mi svíčku,“ řekla a sáhla si za záda. Hodila provizorní otisk ve dřevě na stůl. „Takže stačilo udělat otisk zdi a přeměnit kámen na antracit. To nic není. Poznala jsem těch čtyřicet čtyři druhů. Dokázala bych je spálit a nakonec by roztavily ten plát kovu, co je ve zdi.“

Přitáhla si židli a sedla si ke stolu. Opřela se. Kapitán Úderníků za ní cosi zabručel, ale Frava sevřela rty a mlčela. Šai se uklidnila a tiše se pomodlila k Neznámému Bohu.

U všech nocí! Tak oni mi to nakonec zbaštili! Měla strach, že toho vědí o otiscích dost, aby poznali, že lže.

„Chtěla jsem utéct dnes v noci,“ pokračovala. „Jenže asi mi chcete něco důležitýho, když se nerozpakujete využít takovýho vyvrhele, jako jsem já. Takže jsme se vrátili k té ceně.“

„Mohla bych vás nechat popravit rovnou,“ namítla Frava. „Tady na místě.“

„Ale nenecháte, že jo?“

Frava zařala zuby.

„Já jsem říkal, že s ní tak snadno manipulovat nepůjde,“ poznamenal stranou Gaoton. Šai se zdálo, že na něj udělala dojem, ale přitom měl v očích cosi... náznak smutku? Byla to

lítost? Zjišťovala, že tenhle starý muž je stejně nečitelný jako knihy ve svordštině.

Frava zvedla prst a kývla jím ke straně. Přišel sluha s malou krabičkou potaženou látkou. Šai poskočilo srdce, když ji viděla.

Muž povolil západky a otevřel víko. Krabička byla potažená jemnou látkou a uvnitř rozdělená do pěti oddílů na razidla. Každé válcové razidlo bylo dlouhé asi jako prst a široké asi jako palec statného muže. Pod víkem ležel na razidlech ošoupaný kožený notes. Šai se nadechla známé vůně.

Těm pečetím se říkalo esenciální znaky. Byly ze všech otisků nejsilnější. Každý esenciální znak náležel určité osobě a dokázal přepsat její historii, osobnost a na krátký čas i duši. Těchto pět esenciálních znaků náleželo Šai.

„Pět znaků k přepsání duše,“ poznamenala Frava. „Každý z nich je sám o sobě ohavnost. Protizákonná. Tyto esenciální znaky zničíme dnes odpoledne. Kdybyste byla utekla, stejně byste o ně přišla. Jak dlouho trvá jeden takový znak vytvořit?“

„Několik let,“ odpověděla šeptem.

Žádné další kopie neměla. Bylo příliš nebezpečné nechávat někde poznámky a nákresy, byť v úkrytu, protože by jí s jejich pomocí ostatní příliš viděli do duše. Nikdy nedávala tyto esenciální znaky z dohledu. Jenže jí je odebrali.

„Přijmete je jako odměnu?“ zeptala se Frava se svěšenými koutky, jako by mluvila o něčem shnilém nebo o zkaženém mase.

„Ano.“

Frava přikývla a sluha zavřel kufřík. „Tak teď vám vysvětlím, co uděláte.“

* * *

Šai nikdy neviděla živého císaře ani z dálky, natož aby se mu dívala do očí.

Císař Ašravan Paprsek osmdesáti sluncí – devětačtyřicátý vladař Růžového císařství – se ani nehnul, když do něho Šai

strčila. Díval se tupě před sebe. Tváře měl růžové a zdravé, ale výraz prázdny, bez života.

„Co se stalo?“ zeptala se Šai, když vstala od císařova lůžka. Postel byla opět ve starém lamijském stylu; s čelem ve tvaru fénixe, který se vzpíná k nebesům. Viděla obrázek takového čela postele v knize – zřejmě šlo tedy o falzifikát z nějakého takového zdroje.

„Atentát,“ odpověděl arbitř Gaoton. Stál na druhé straně postele vedle dvou doktorů. Z Úderníků sem směl vstoupit pouze jejich velitel Zu. „Před dvěma dny se sem vloupli vrazi a napadli císaře a jeho manželku. Císařovnu zavraždili. Císař dostal ránu do hlavy samostřilem.“

„No, na to tedy vypadá skvěle,“ poznamenala Šai.

„Vyznáte se ve scelování?“ zeptal se Gaoton.

„Moc ne,“ odpověděla. Její lidé tomu říkali falzifikace těla. Byl to proces, jímž dokázal velmi schopný doktor udělat přesnou kopii těla a tím na původním těle odstranit rány a jizvy. Musel to být ovšem skutečný mistr svého oboru. Musel znát každou tkáň, každý sval a žílu.

Scelování byl nový obor falzifikace, který Šai zatím do hloubky nestudovala. Kdyby se jí nepovedl obyčejný falzifikát, výsledkem bude špatné umělecké dílo. Ale kdyby se nezdařila falzifikace těla, zemřel by člověk.

„Naši scelovači patří k nejlepším na světě,“ pokračovala Frava a s rukama za zády došla k nohám postele. „Císař byl ošetřen okamžitě po atentátu. Rána na hlavě byla zahojena, jenže...“

„Mysl zahojena nebyla?“ dohadovala se Šai a znovu mávala rukou císaři před obličejem. „To se teda moc nevyznamenal.“

Jeden z doktorů si odkašlal. Byl drobný, ale uši měl jako okenice otevřené dokořán za slunečného dne. „Scelením se opraví tělo, obnoví se. To je ale, jako kdybyste dali třeba ohořelé knize novou vazbu. Bude vypadat přesně jako ta stará, bude celistvá, ale ta slova uvnitř – ta budou chybět. Dali jsme císaři nový mozek. Jenže je prázdný.“

„Jé! A zjistili jste, kdo se ho pokusil zabít?“

Všichni arbitři se na sebe podívali. Jistě, věděli to.

„Nejsme si jistí,“ odpověděl Gaoton.

„Jinými slovy,“ poznamenala Šai, „víte, kdo to byl, ale nemůžete to dost dobře dokázat a vznést obvinění. Takže nějaká z jiných frakcí u dvora?“

Gaoton vzdychl. „Uctívačská frakce.“

Šai tiše hvízdla. Dávalo to smysl. Kdyby císař zemřel, měla by Uctívačská frakce dost velkou šanci dostat se k vládě a posadit na trůn svého člověka. Císař Ašravan byl ve svých čtyřiceti podle zvyklostí Grandů ještě dost mladý na to, aby mohl vládnout dalších padesát let.

Kdyby ho nahradil někdo jiný, všech pět arbitrů v této místnosti by přišlo o své pozice, což by zasadilo citelnou ránu jejich společenskému postavení. Klesli by na žebříčku moci a bohatství z vrchních míst až na ta nejnižší.

„Vrazi útok nepřežili,“ řekla Frava. „Uctívačská frakce stále neví, jestli jim ta léčka vyšla. Takže vy nahradíte císařovu duši...“ Zhluboka se nadechla: „Kopíí.“

Oni se zbláznili, pomyslela si Šai. Je nesmírně těžké udělat kopii vlastní duše, a to se nemusí začínat od nuly.

Arbitři netuší, co po ní chtějí. Pochopitelně. Chodí po kopíích starých dlaždic kolem kopíí starých váz a nechávají si od doktorů scelovat tělo, jenže o tom nemluví jako o falzifikaci.

Falzifikace duše je pro ně něco odporného. Znamená to tedy, že je pro ně Šai opravdu poslední naděje. Nikdo z jejich okolí by ničeho takového nebyl schopen. Jenže ona nejspíš taky nebude.

„Dokážete to?“ zeptal se Gaoton.

Nemám tušení, pomyslela si. „Ano,“ odpověděla.

„Bude to muset být přesná kopie,“ prohlásila Frava nesmlouvavě. „Kdyby Uctívačská frakce pojala jakékoliv podezření, okamžitě po tom skočí. Císař nesmí udělat jedinou chybu.“

„Řekla jsem, že to dokážu,“ odpověděla Šai. „Ale bude to těžký. Budu potřebovat informace o Ašravanovi a o jeho živo-

tě. Všechno, co se dá sehnat. Začnu historií, ale ta je moc sterilní. Budu potřebovat mluvit s lidma, kteří ho dobře znali – sluhové, přátelé, členové rodiny. Psal si deník?“

„Ano,“ odpověděl Gaoton.

„Výborně.“

„To jsou ale tajné dokumenty,“ namítl jiný z arbitrů. „Chtěl je nechat zničit...“

Všichni v místnosti se k němu otočili. Polkl a sklonil hlavu.

„Dostanete všechno, co budete chtít,“ řekla Frava.

„Potom budu potřebovat zkušební osobu,“ pokračovala Šai. „Někoho, na kom si budu moct kopii testovat. Musí to být Grand, muž, někdo z císařova okolí, kdo s ním trávil hodně času a kdo ho dobře zná. Tím si ověřím, jestli jsem dobře vystihla jeho osobnost.“ U všech nocí! Vystihnout osobnost je až druhá věc. První je, aby se otisk chytil. A ani tím si nebyla jistá. „A budu samozřejmě potřebovat kámen na otisk.“

Frava si Šai prohlížela se založenýma rukama.

„No nemůžete přece čekat, že tohle dokážu bez otiskového kamene,“ poznamenala Šai suše. „Mohla bych ten otisk vyřezat do dřeva, kdyby nebylo zbytí, ale ono to bude těžký i tak. Takže kámen. Hodně kamene.“

„Dobrá,“ odpověděla Frava. „Ale budete celý ty tři měsíce pod dozorem. Přísným.“

„Tři *měsíce*?“ vyděsila se Šai. „Já to odhaduju tak na dva roky.“

„Máte na to sto dní,“ odpověděla Frava. „Vlastně už jen devadesát osm.“

Vyloučeno.

„Císařovu nepřítomnost jsme zatím vysvětlili smutkem nad ztrátou jeho ženy,“ řekla další z arbitrů. „Uctívačská frakce ovšem bude spekulovat, že je císař mrtev a my se snažíme získat čas. Jakmile uplyne sto dní izolace, veřejnost bude požadovat, aby se císař ukázal u dvora. Pokud se neukáže, je s námi konec.“

A s tebou taky, vyznělo jasně z jejích slov.

„Za to budu chtít zaplatit zlatem,“ prohlásila Šai. „Vezměte, kolik si myslíte, že budu chtít, a přidejte ještě jednou tolik. Z téhle země odejdu bohatá.“

„Platí,“ řekla Frava.

Bylo to moc snadné, pomyslela si Šai. *Hračka*. Stejně mají v plánu ji zabít, jakmile tohle dílo dokončí.

Dobře, zbývá jí devadesát osm dní na to, aby našla cestu, jak z toho ven. „Dejte mi ty záznamy,“ řekla. „Budu potřebovat nějaký prostor na práci, všechny svoje věci a spoustu zásob.“ Než si někdo stačil stěžovat, zvedla prst. „Svoje esenciální znaky ne, ale všechno ostatní. Nebudu pracovat tři měsíce v jednom oblečení. A jak o tom tak uvažuju, ať mi někdo hned připraví koupel.“

Den třetí

Když byla Šai další den vykoupaná, najedená a poprvé od svého uvěznění odpočatá, zaklepal kdosi na dveře.

Přidělili jí místnost. Byla malá, asi nejmenší kamrlík, co se v paláci našel, a zatuchle páchla. Před dveře jí postavili strážce, aby ji celou noc hlídaly. Z rozložení ohromného paláce usuzovala, že je v jednom z nejméně obydlených křídel, používaných spíše jako skladiště.

Stále to však bylo lepší než cela. O něco.

Když slyšela zaklepání, přestala zkoumat starý cedrový stůl a zvedla hlavu. Leštěnku asi neviděl, co je Šai na světě. Jeden z hlídačů otevřel dveře a vpustil dovnitř arbitra Gaotona. V ruce nesl krabici dlouhou asi jako dvě dlaně a hlubokou pár palců.

Šai se k němu vrhla a vysloužila si zlý pohled kapitána Zu, který stál vedle něho. „Držte se od Jeho Milosti v uctivé vzdálenosti,“ zabručel.

„A když ne, tak co?“ zeptala se podrážděně a vzala od arbitra krabici. „Probodnete mě?“

„Jednou si tu radost dopřeju.“

„Jo jo,“ poznamenala Šai, vrátila se ke stolu a otevřela víko krabice. Bylo v ní osmnáct razidel, hladkých a neporušených. Zachvěla se a jedno zvedla, chvílku ho držela a prohlížela si ho.

Měla zase své brýle a už nemusela mžourat. Také oblečení, které jí vyhovovalo daleko víc než ty ušmudlané šaty. Měla na sobě hladkou červenou sukni pod kolena a blůzu na knoflíky.

Grandi by to pokládali za nmoderní, protože se drželi historických hábitů a šátků, ale ty Šai připadaly depresivní. Pod blůzou měla přiléhavé bavlněné triko a pod sukní krátké legíny. Dáma nikdy neví, kdy bude muset odložit vrchní vrstvu oblečení a nasadit převlek.

„To je dobrý otiskový kámen,“ otáčela razidlem v rukou. Vyndala jedno z dlát, které mělo ostří tenké jako hrot špendlíku, a rýpla do něj. Byl to skutečně dobrý otiskový kámen. Rýpal se snadno a přesně. Byl měkký skoro jako křída, ale nedrolil se. Dalo se do něj rýt s velkou přesností a potom rytinu stabilizovat ohněm. Ten zanechal stopu na povrchu a kámen ztvrdl téměř na tvrdost křemene. Lepší otisk se dal získat už jedině z křišťálu, ale to bylo velmi složité.

Jako inkoust se používala jasně červená barva z olihní s příměsí vosku. Posloužil by jakýkoliv čerstvý organický inkoust, ale živočišná barviva byla vhodnější než rostlinná.

„Vy jste... ukradla vázu z haly?“ zeptal se Gaoton a zamračene se otočil k předmětu po straně malé místnosti. Sebrala jednu z váz cestou z koupele. Jeden ze strážců se jí v tom snažil zabránit, ale Šai mu to vymluvila. Teď se červenal.

„Zajímalo mě, co dokážou vaši falzifikátoři,“ odpověděla, odložila nástroje a postavila vázu na stůl. Otočila ji na stranu a ukázala na červenou hliněnou pečeť.

Falzifikátorskou pečeť nebylo těžké najít. Nebyla jenom otištěná na povrchu předmětu, ale byla zapuštěná do jeho materiálu a vytvářela jakýsi vzorec červených brázd. Okraj měla také červený, ale naopak vyvýšený jako reliéf.

Z pečetí se dalo vyčíst poměrně dost o jejich autorech. Tahle byla například velmi strohá. Žádné velké umění – na rozdíl od detailní filigránské práce na váze. Šai slyšela, že Dědická frakce je v trvalém kontaktu s polovzdělanými falzifikátory, kteří takováto díla vytvářejí ve velkých počtech jako na běžícím pásu.

„Naši pracovníci nejsou falzifikátoři,“ namítl Gaoton. „Tohle slovo vůbec nepoužíváme. Říkáme jim replikátoři.“

„To je totéž.“

„Oni se ale nedotýkají duše,“ trval na svém Gaoton. „Kromě toho má jejich práce za cíl vzdát čest minulosti a ne někoho obelstít nebo podvést. Naše repliky pomáhají lidem lépe pochopit naše dědictví.“

Šai zvedla obočí. Vzala do ruky kladívko a dláto a přiložila je pod určitým úhlem k vystouplému okraji pečeti na váze. Pečeť odolávala – byla v ní síla, která ji držela na místě – nakonec však přece povolila. Pečeť odskočila, rýhy zmizely... změnila se v obyčejný inkoust a ztratila všechnu sílu.

Barvy vázy okamžitě zbledly, až byla celá šedá, a tvar se zdeformoval. Otisk neměnil předmět jen vizuálně, ale přepsal celou jeho historii. Bez otisku byla váza šeredná. Tomu, kdo ji vyhodil, na ní nezáleželo. Možná předpokládal, že se stane předmětem falzifikace. Šai zakroutila hlavou a vrátila se k práci na nedokončeném otisku. Nebyl to otisk pro císaře – na to ještě zdaleka nebyla připravená – ale při rytí si vždycky vyčistila hlavu.

Gaoton pokynul strážím, aby opustily místnost. Zůstal s ním jenom Zu.

„Vy jste ztělesněná záhada,“ prohlásil směrem k Šai, když ostatní strážci odešli a zavřeli za sebou dveře. Sedl si na jednu z rozviklaných dřevěných židlí. Kromě omšelé postele, starého stolu a truhly byly jediným vybavením místnosti. Okno mělo zkřížený rám, kterým dovnitř táhlo, a zdi byly popraskané.

„Záhada?“ podivila se, zvedla razidlo a důkladně si je prohlížela. „Jaká záhada?“

„Jste falzifikátorka, takže vám nemůžu důvěřovat. Kdybych vás nenechal hlídat, utekla byste.“

„Tak mi tu ty strážce nechte,“ odpověděla a pokračovala v rytí.

„Pardon,“ namítl Gaoton, „ale jsem přesvědčený, že byste je za chvíli buď podplatila, nebo začala vydírat.“

Zu strnul.

„Bez urážky, kapitáne,“ poznamenal Gaoton. „Já vašim lidem velice důvěřuji, ale máme tu co do činění s mistryní triků

všeho druhu, lhářkou a zlodějkou. V jejích rukou se i vaše nejlepší strážce promění v hlínu.“

„Děkuju,“ poznamenala Šai.

„To nebyl kompliment. Všechno, čeho se dotknete, zkažíte. Měl jsem strach nechat vás pod obyčejným lidským dohledem i ten jediný den. Podle toho, co o vás vím, byste byla schopná očarovat i samotné bohy.“

Šai dál nerušeně pracovala.

„Nemohu se spolehnout ani na řetěz, že vás udrží na místě,“ pokračoval Gaoton tiše. „Protože vám musíme poskytnout otiskový kámen, abyste mohla pracovat na... svém problému. Klidně byste přeměnila řetěz v mýdlo a s úsměvem na rtech utekla.“

Z jeho slov bylo samozřejmě patrné, že vůbec nepochopil podstatu falzifikace. Falzifikát musí být věrohodný, jinak nebude fungovat. Kdo by chtěl dělat z řetězu mýdlo? To je absurdní.

Dokázala by však odhalit původ a složení řetězu a jedno nebo druhé přepsat. Přepsala by třeba jeho historii tak, že by jeden článek měl defekt, a to by jí umožnilo utéct. I kdyby přesnou historii řetězu neodhalila, mohlo by se jí stejně podařit uniknout – nedokonalý otisk sice nedrží dlouho, ale jí by stačila jen chvilka, aby dokázala defektní článek rozbít kládivem.

Mohli by ji spoutat řetězem z ralkalestu, nefalzifikovatelného kovu, ale tím by její útěk stejně jen oddálili. Při dostatku času a s otiskovým kamenem by už na nějaké řešení přišla. Udělala by falzifikát zdi, aby byla děravá a aby dírou řetěz protáhla. Udělala by falzifikát stropu, aby v něm byl volný kámen, který by vypadl a narušil slabé ralkalestové spoje.

Nechtěla by se ovšem pouštět do ničeho tak extrémního, pokud by vysloveně nemusela. „Nechápu, proč se o mě musíte bát,“ prohodila nad prací. „Ta práce, kterou jste mi dali, mě zajímá, a navíc jste mi slíbili bohatství. A to mi stačí, abych zůstala. Nezapomeňte, že z té cely, ve které jsem byla, bych bývala mohla utéct, kdykoli by se mi zachtělo.“

„No ano, jistě,“ řekl Gaoton. „V té cele jste se chtěla falzifikací dostat skrz zeď. Řekněte mi, jen tak ze zvědavosti – víte něco o antracitu? Říkala jste, že byste přeměnila celou zeď na antracitovou. Myslím, že nehoří dobře.“

Ten chlap je chytřejší, než si lidi myslí.

Od svíčky by se antracit nevžňal. Možná od papíru při správné teplotě, ale docílit dostatečné teploty by byl problém. „Dokázala bych vytvořit vhodné prostředí, měla bych dřevo z postele, a pár kamenů by se dalo přeměnit v uhlí.“

„Bez sušení v peci?“ namítl Gaoton pobaveně. „A bez měchů? Ale to je jedno, na tom teď nezáleží. Řekněte mi, jak byste přežila v cele, která hoří při obrovské teplotě? Ten požár by přece musel spotřebovat všechny vzduch. No jistě, vy byste přeměnila peřiny na netečný materiál a udělala byste si schránku, kde byste požár přečkala.“

Šai stále neklidně ryla. Ten způsob, jak to říká... Ano, on ví, že by to takhle udělat nemohla. Většina Grandů se ve falzifikaci nevyzná a tenhle člověk nebude o moc jiný, ale ví toho dost na to, aby si byl vědom, že způsobem, o němž byla řeč, by utéct nemohla. Stejně jako by nemohla přeměnit peřiny ve sklo.

Kromě toho přeměnit celou zeď na jiný typ kamene by bylo velmi obtížné. Musela by změnit mnoho věcí – pro každý typ přepsat historii těžby, aby doly byly poblíž naleziště antracitu a aby byl omylem vytěžen blok hořlavého kamene. To by byl obrovský úkol, bez specifické znalosti dolů a těžeb takřka nezvládnutelný.

Klíčem ke každé falzifikaci – bez ohledu na magii – byla věrohodnost. Lidé si šeptali o falzifikátorech, kteří mění olovo na zlato, a nikdy si neuvědomili, že mnohem snazší je to naopak. Najít historii kusu zlata, které někdo v průběhu času nastavil olovem... to byla velmi důvěryhodná lež. Opak by vyzněl velmi nepravděpodobně a otisk by dlouho nedržel.

„Vy mě udivujete, Vaše Milosti,“ poznamenala nakonec, „mluvíte jako falzifikátor.“

Gaoton se zatvářil kysele.

„Tohle komplement byl,“ dodala.

„Já si vážím pravdy, slečno. Ne falzifikátu.“ Podíval se na ni a zatvářil se jako zklamaný dědeček. „Viděl jsem výsledky vaší práce. Ta kopie toho obrazu... byla obdivuhodná. Ale vznikla ve jménu lži. A teď si představte, co všechno byste dokázala, kdybyste se místo té honby za bohatstvím a podvodem soustředila na krásu a užitečnost.“

„Moje práce ale *je* krásná.“

„Není. Je to jen kopie toho, co udělal někdo jiný. Technicky je to skvělé, to jistě, ale chybí tomu duch.“

Málem jí ujela ruka s rydlem, jak byla strnulá napětím. Co si to ten chlap dovoluje? Vyhrožovat jí popravou je jedna věc, ale urážet její práci? Vždyť teď vypadá jako... jako by byla jedním z těch jeho falzifikátorů, kteří chrlí jednu vázu za druhou bez kouska citu!

S vypětím sil se uklidnila a nasadila úsměv. Teta Sol jí kdysi poradila, aby se usmívala vždycky při těch nejhorších urážkách a při těch drobných aby se zlobila. Jen tak jí nikdo nebude vidět do duše.

„A jak to mám teda dokázat?“ zeptala se. „Dospěli jsme k závěru, že jsem odporná a zlá a schopná utéct a vyplížit se z paláce. Nemůžete mě svázat a nemůžete věřit ani vlastním vojákům, že mě uhlídají.“

„No,“ poznamenal Gaoton, „protože jste schopná všeho, ohlídám si vás osobně.“

Byla by radši, kdyby ji hlídala Frava – připadalo jí, že by se s ní dalo snadněji manipulovat – ale bude to muset jít i takhle. „Když chcete,“ prohodila. „Ale pro člověka, který falzifikaci nerozumí, to bude nuda.“

„Já tu nebudu pro zábavu,“ namítl Gaoton a kývl na kapitána Zu. „Kdykoliv tu budu, bude mě hlídat kapitán Zu. On jediný ze všech našich Úderníků zná skutečný rozsah císařova zranění a jenom on ví, jaké s vámi máme plány. Ostatní strážci vás budou hlídat přes den a vy s nimi nesmíte mluvit o své práci. Nepřipustíme žádné fámy o tom, co se tu děje.“

„Nemusíte se bát, že bych mluvila,“ odpověděla Šai pro změnu po pravdě. „Čím víc lidí ví o falzifikaci, tím méně je úspěšná.“ *Kromě toho, pomyslela si, kdybych o tom strážím řekla, tak je zabijete, aby se nevyzradilo tajemství.* Neměla Úderníky ráda, ale říši neměla ráda ještě víc a strážci vlastně byli svým způsobem jejími otroky. A ona se nezaplete do ničeho, v čem by měli bezdůvodně umírat lidé.

„Výborně,“ prohlásil Gaoton. „Druhá metoda, jak zajistit vaši... pozornost našemu projektu, čeká venku. Mohl byste, kapitáne?“

Zu otevřel dveře. Se strážci tu stála postava v plášti. Vstoupila dovnitř. Vešla mrštně, ale tak nějak nepřírozeně. Když Zu zavřel dveře, odložila kapuci a odhalila bílou tvář s červenýma očima.

Šai tiše sykla: „A to říkáte, že já dělám hnusný věci?“

Gaoton ji ignoroval a vstal, aby pozdravil příchozího. „Řekněte jí to.“

Nově příchozí zkoumavě položil dlouhé bílé prsty na dveře. „Dám to sem,“ poznamenal. „Jakmile z téhle místnosti odejde, nebo když změní pečeť na dveřích, budu to hned vědět. A mí mazlíci si pro ni přijdou.“

Šai se zachvěla. Podívala se na Gaotona. „Krvemor? Vy jste si do paláce pozval krvemora?“

„Tenhle už se nám osvědčil,“ odpověděl Gaoton. „Je loajální a diskrétní. A také výkonný. Občas... zkrátka musíme sáhnout po pomoci z temnot, abychom odvrátili ještě větší temnotu.“

Šai tiše sykla, když krvemor vyndal cosi z pláště. Hrubý otisk vyrobený z kosti. Jeho „mazlíci“ jsou určitě falzifikáty lidského života vytvořené z koster mrtvých.

Krvemor se na ni podíval.

Šai couvla. „Ale nechcete –“

Zu ji chytil za ruce. U všech nocí, ten měl sílu! Propadla panice. Esenciální znaky! Potřebuje svoje esenciální znaky! Kdyby je měla, mohla by se bránit, utéct...

Zu ji řízl do předloktí. Byla to mělká ranka, skoro ji ani

necítila, ale bránila se. Krvemor přišel blíž a otřel ten svůj hrozný nástroj o její krev. Potom se otočil a přitiskl razidlo doprostřed dveří.

Zůstala na nich zářící červená pečeť. Měla tvar oka. Jakmile pečeť dokončil, pocítila Šai v místě rány ostrou bolest.

Zalapala po dechu, oči dokořán. Tohle si jí ještě nikdy nikdo nedovolil udělat. To ji snad měli raději popravit. Než tohle...

Ovládej se, řekla si nuceně. Nebuď padavka.

Zhluboka se nadechla a najednou byla někdo jiný. Byla to taková hrubá falzifikace, jenom trik mysli, ale fungovalo to.

Vyprostila se ze Zuova sevření a vzala si kapesník, který jí podával Gaoton. Bolest ji postupně přešla. Zlostně se dívala na krvemora. Usmíval se. Měl bílé a skoro jako pokožka larvy průsvitné rty. Kývl na Gaotona, potom si dal na hlavu kapuci, vyšel z místnosti a zavřel za sebou dveře.

Šai se ze všech sil nutila pravidelně dýchat a uklidnit se. Krvemor si nepočínal zrovna decentně. Takoví oni nejsou. Žádná jemnost, žádné umění, ale jenom triky a krev. Jenže to, co dělali, bylo účinné. Teď pozná, když Šai vyjde z místnosti, protože má na svém otisku její čerstvou krev. Jeho „živí mrtví“ mazlíci by ji podle toho našli, kdyby utekla.

Gaoton se rozvalil na židli. „Víte, co se stane, když utečete?“

Vrhla na něj nepřátelský pohled.

„Takže si uvědomujete, jak jsme zoufalí,“ řekl tiše. Seděl s propletenými prsty. „Kdybyste opravdu chtěla utéct, dáme vás krvemorovi a on si z vašich kostí udělá dalšího mazlíka. Tenhle slib mu stačil jako odměna, víc nechtěl. Tak se dejte do práce. Když ji uděláte dobře, tak tomuhle osudu uniknete.“

Den pátý

Dala se do práce. Začala studovat informace o císařově životě. Jen málo lidí si dovedlo představit, jak moc je pro falzifikaci potřeba studovat. Přitom se dala snadno naučit. Stačilo mít pevnou ruku a smysl pro detail.

A k tomu odhodlání trávit týdny, měsíce nebo dokonce roky prací na jediném otisku.

Roky ale nemá. Spěchala, četla životopis za životopisem, zůstávala vzhůru dlouho do noci a psala poznámky. Nevěřila, že by dokázala to, co po ní chtějí. Vytvořit věrohodný falzifikát duše jiného člověka, zvláště za tak krátkou dobu, je nemožné. Takže z toho bohužel musí udělat představení a mezitím naplánovat útek.

Nepouštěli ji z místnosti. Když potřebovala, použila nočník. A na koupání jí nosili vanu s teplou vodou a ručníky. Celou dobu byla pod dozorem, i při koupání.

Každé ráno za ní chodil krvemor obnovit pečeť na dveřích. Pokaždé od ní potřeboval trochu krve. Brzy měla ruce plné drobných jizev.

Často ji navštěvoval i Gaoton. Sledoval ji při studiu těma zkoumavýma očima... ale nenávisť v nich nebyla.

Jakmile si stanovila plán, dospěla k jednomu rozhodnutí – k útěku bude muset asi nějakým způsobem využít a zmanipulovat tohoto muže.

Den dvanáctý

Šai přitiskla razidlo na desku stolu. Jako obvykle se otisk lehce vnořil do materiálu stolu. Otisk duše vždycky zanechával na předmětu hmatatelnou pečeť bez ohledu na jeho materiál. Pootočila pečetí – inkoust to nerozmazalo, i když sama nechápala proč. Jeden z jejích učitelů jí říkal, že je to proto, že se pečeť dotýká přímo duše předmětu a ne jeho fyzického projevu.

Když na otisk zatlačila, zůstala po něm ve dřevě jasná červená pečeť, jako by v něm byla vyrytá. Proměna se šířila z pečetí jako vlna. Z omšelého šedého drolícího se cedru se stala krásná a udržovaná deska s přívětivou patinou, která odrážela světlo svíček stojících poblíž.

Šai položila na nový stůl ruce. Boky a nohy byly zdobené jemnými řezbami a místy vykládané stříbrem.

Gaoton se napřímil a odložil knihu, kterou měl rozečtenou. Zu při pohledu na proměnu znejistěl a šel blíž.

„Co to bylo?“ zeptal se Gaoton.

„Už mi ty třísky šly na nervy,“ odpověděla Šai a pohodlně se opřela. Židle pod ní zavržala.

Gaoton vstal a došel ke stolu. Dotkl se ho, jako by zkoumal, jestli přeměna není jen nějaký přelud. Nebyl. Krásný stůl ovšem vypadal ve špinavé místnosti divně. „Tak to jste pracovala na tomhle?“

„Při vyřezávání si vždycky vyčistím hlavu.“

„Měla byste ale pracovat na svém úkolu,“ namítl Gaoton.
 „Tohle je lehkovážnost. Říše je v ohrožení!“

Ne, pomyslela si Šai. *Říše v ohrožení není. V ohrožení je jen vaše vláda nad ní.* Bohužel ani po jedenácti dnech ještě neznala žádnou Gaotonovu slabost a nevěděla, jak na něj.

„Já na tom pracuju, Gaotone,“ namítna. „Jenže je to složitý.“

„A proměnit ten stůl složitě není?“

„Samozřejmě že je,“ odpověděla. „Musela jsem přepsat jeho minulost tak, že byl udržovaný a ne ponechaný zkáze tak, jak byl. To *tak* moc práce nedalo.“

Gaoton se zamyslel a potom došel ke stolu. „Ty řezby... a ta intarzie... na něm přece ale původně nebyly.“

„No, trochu jsem si tam něco přidala.“

Nebyla si jistá, jestli se otisk chytí, nebo ne. Pečeť se může během pár minut odpařit a stůl se vrátí do původního stavu. Ale přesto si byla dost jistá, že minulost stolu odhadla dobře. V některých pramenech o historii, které pročítala, byly zmínky o darech a o tom, odkud přišly. Odhadovala, že tento stůl pocházel z dalekého Svordenu a že to byl dar císaři, Ašravanovu předchůdci. Když se vztahy se Svordenem vyhrotily, císař stůl zavřel do této komory a nechal ho tu osudu.

„Já si na tenhle kus nábytku nevzpomínám,“ namítl Gaoton a stále si stůl prohlížel.

„A proč byste si na něj musel vzpomínat?“

„Uměním jsem se dost zabýval,“ odpověděl. „Pochází z dynastie Vivarovců?“

„Ne.“

„Tak je to imitace Chamrava?“

„Ne.“

„Tak co je to?“

„Nic,“ odsekla podrážděně. „Není to žádná imitace. Je to jen trochu vylepšený.“ Obecnou zásadou falzifikace bylo mírně vylepšit originál, protože lidé potom falzifikát přijmou jako něco originálu nadřazeného.

Gaoton vstal. Tvářil se ustaraně. *Zase si myslí, že tu mrhám*

talentem, pomyslela si Šai popuzeně a odsunula stranou stoh nejruznějších výpovědí o císařově životě. Na její žádost je shromáždilo služebnictvo. Nechtěla vycházet jen z oficiálních pramenů. Potřebovala autentická vyprávění, ne sterilní spisy.

Gaoton se vrátil ke své židli. „Neumím si představit, že by přeměnit tenhle stůl nedalo skoro žádnou práci, i když to je určitě mnohem jednodušší než to, co jste dostala za úkol. Obojí mi připadá neuvěřitelné.“

„Proměnit lidskou duši je nesrovnatelně těžší.“

„To v zásadě chápu, ale v podrobnostech už ne. Proč je to těžší?“

Podívala se na něj. *Chce víc vidět do toho, co dělám*, pomyslela si, *aby z toho vyvodil, jak se připravuju na útěk*. Věděl, že se na něj připravuje, samozřejmě. Přestože se oba tvářili jako by nic.

„Dobře,“ řekla, vstala a došla ke zdi. „Tak si promluvíme o falzifikaci. Ta vaše klec, do který jste mě zavřeli, měla zeď ze čtyřiačtyřiceti druhů kamene, což byla z větší části jenom past na mě – k odvedení pozornosti. Kdybych chtěla utéct, budu muset znát složení a původ každého kamene. Proč?“

„No abyste mohla udělat falzifikát zdi, ne?“

„Ale proč všechny?“ namítla. „Proč by nestačilo změnit jich jen pár? Přece bych si mohla udělat díru a tou prolézt.“

„Já...“ zamračil se. „Nemám tušení.“

Šai položila ruku na zeď místnosti. Byla vymalovaná, i když malba už se na několika místech loupala. Cítila jednotlivé kameny.

„Všechny věci existují ve třech doménách, Gaotone. Ve fyzické, kognitivní a duchovní, spirituální. Fyzická je to, co cítíme, kognitivní je, jak předmět chápeme a jak se reflektuje on sám. A spirituální, to je duše toho předmětu. Jeho esence, podstata. A způsob, jak souvisí s ostatními předměty a lidmi kolem.“

„Musíte pochopit,“ poznamenal Gaoton, „že já vašim pohanským pověrám nevěřím.“

„Jistě, vy uctíváte Slunce,“ odpověděla Šai s náznakem po-

bavení, který se jí nepodařilo tak docela skrýt. „Lépe řečeno Osmdesát sluncí – věříte, že i když vypadají všechna stejně, každý den vychází jiné. No, chtěl jste vědět, jak funguje falzifikace a proč bude těžké reprodukovat císařovu duši. Ty domény jsou v tom důležité.“

„Dobře.“

„A funguje to takhle – čím déle ten předmět existuje jako celek a čím déle ho tak okolí vnímá, tím silnější je jeho identita. Stůl je několik kusů dřeva, které drží pohromadě, ale my ho takhle nevnímáme. Ne, my ho vnímáme jako celek.“

Takže abyste mohl udělat kopii, musíte ho jako celek brát. A zrovna tak zeď. Existuje už dost dlouho na to, aby se vnímala jako celek. Třeba bych mohla vzít každý kámen zvlášť – možná si ještě zachovaly svou identitu – ale bylo by to moc složitý, protože ta zeď prostě chce být jeden celek.“

„Ta zeď,“ opakoval Gaoton, „chce být jeden celek.“

„Přesně tak.“

„Čímž ale předpokládáte, že ta zeď má duši.“

„Všechno má duši,“ odpověděla. „Každý předmět se nějak identifikuje. Rozhodující pro to je jeho obsah a smysl. A proto, pane arbitre, nemůžu jen tak přepsat osobnost vašeho císaře, udělat mu otisk a hotovo. Sedm zpráv, který jsem četla, uvádí, že jeho oblíbená barva je zelená. Víte, proč?“

„Ne,“ připustil. „Vy to víte?“

„Nejsem si úplně jistá,“ odpověděla. „Myslím si, že je to proto, že ji měl rád jeho bratr, který zemřel, když bylo Ašranovi šest. Císař se na to fixoval, protože mu to připomíná mrtvého bratra. Možná v tom je i trocha nacionalismu, protože se narodil v Ukurgi a to má zelenou vlajku.“

Gaoton vypadal zaskočeně. „A to musíte vědět takovéhle detaily?“

„U všech nocí, samozřejmě! A tisíc dalších! Něco mi může uniknout. Něco mi určitě unikne. Většina z toho, doufejme, nebude vadit – nikomu nebude divný, když císař ještě nebude trochu ve své kůži, ale lidi se prostě mění. Pokud mi toho

unikne moc, tak se nic nestane, protože se otisk nechytí. Aspoň ne na tak dlouho, aby to stačilo něco způsobit. Předpokládám, že kdyby se císaři musel dávat nový otisk každou čtvrt hodinu, tak by ta maškaráda asi byla trochu nápadná.“

„To předpokládáte správně.“

Povzdechla si, sedla si a dívala se do svých poznámek.

„Říkala jste ale, že to zvládnete,“ namítl Gaoton.

„Jo.“

„Už jste to dělala, sama na sobě.“

„Jenže sama sebe znám,“ odpověděla. „Znám svou historii. Vím, co můžu pozměnit, abych dosáhla toho, co chci. A i tak bylo vytvořit moje vlastní esenciální znaky těžký. A teď to musím dělat cizímu člověku. Navíc ta transformace musí být mnohem širší. A mám na to jen devadesát dní.“

Gaoton pomalu přikyvoval.

„Ještě mi řekněte,“ pokračovala, „co děláte, abyste udrželi lidi v přesvědčení, že císař je živý a v pořádku.“

„Co je potřeba.“

„No, to si nejsem jistá. Myslím, že uznáte, že jsem mnohem lepší falzifikátorka než většina ostatních.“

„Já myslím, že budete překvapena vy,“ namítl. „My jsme totiž především politici.“

„Jo, fajn. Ale posíláte mu jídlo, ne?“

„Samozřejmě,“ odpověděl. „Třikrát denně se mu do jeho pokojů posílá jídlo. Nádobí se vrací do kuchyně prázdné, ale císaře samozřejmě tajně krmí tekutou stravou. Napije se, když se mu to připomene, ale pořád se dívá do prázdna, jako kdyby byl hluchoněmý.“

„A nočník?“

„Nezvládá.“ odpověděl. „Dáváme mu pleny.“

„U všech nocí, lidi! To nikdo jako nevyměňuje nočníky? Vždyť to bude podezřelý! Služebný to hned roznesou. Tyhle věci musíte mít promyšlený!“

Gaoton se začervenal. „Dohlídnu na to, i když se mi nelíbí představa, že by k němu do ložnice měl někdo chodit. To

je další příležitost, aby vyšlo najevo, jak to s ním skutečně je.“

„Tak si na to vezměte někoho, komu věříte,“ poznamenala Šai. „Třeba udělejte opatření, že k císaři nesmí nikdo, kdo nemá kartu s vaší osobní pečeti. Jo, vím, co teď chcete říct. Víím moc dobře, jak jsou císařovy pokoje chráněné – to jsem totiž dost studovala, když jsem se chtěla vloupat do galerie. Vaše bezpečnostní opatření mají díry. Tak udělejte, co vám navrhuju. Čím víc vrstev ten bezpečnostní systém má, tím líp. Jestli vyjde najevo, jak je to s císařem, tak skončím zpátky v cele a budu zase čekat na opravu.“

Gaoton vzdychl, ale přikývl. „Co ještě navrhuje?“

Den sedmnáctý

Kolem rámu zkrouceného okna táhl Šai do pokoje chladný vzduch obtěžkaný vůní neznámého koření. Pronikal sem i tichý hukot jakéhosi veselí. Město venku slavilo Delbahad, svátek, který ještě před dvěma lety nikdo neznal. Dědická frakce však neustále objevovala nové a nové svátky z dávných dob a snažila se naklonit si jejich prostřednictvím veřejnost.

Jenže to nepomáhalo. Císařství není republika a jediný, kdo mohl mluvit do volby císaře, byli arbitři různých frakcí. Šai odvrátila pozornost od oslav a dál se věnovala císařovu deníku.

Rozhodl jsem se – konečně – přistoupit na požadavky své frakce, stálo v něm. Nabídnu se do pozice císaře, k čemuž mě tak často povzbuzoval Gaoton. Císaři Jazardovi ubývá sil a brzy se bude muset hledat nástupce.

Udělala si poznámku. Gaoton povzbuzoval Ašravana usednout na trůn. V další části deníku však Ašravan o Gaotonovi mluví s despektem. Proč ta změna? Dopsala poznámku a přešla k dalšímu záznamu, který byl o několik let mladší.

Osobní deník císaře Ašravana ji fascinoval. Psal ho vlastní rukou a doplnil ho požadavkem, aby byl po jeho smrti zničen. Arbitři jí ho půjčovali jen velmi neradi a s důrazným odůvodňováním. Císař nezemřel. Jeho tělo žije. Takže ještě není čas jeho záznamy pálit.

Mluvili sebejistě, ale viděla jim v očích nejistotu. U všech bylo snadné odhadnout, co si myslí – až na Gaotona, jehož

myšlení jí stále unikalo. Necháпали smysl císařova deníku. Proč by jinak psal, lámali si hlavu, než pro potomky? Proč by měl jinak formulovat své myšlenky na papír, než pro lidi, aby si je přečetli?

To je stejné, pomyslela si, jako ptát se falzifikátora, proč ho těší udělat kopii a potom ji vidět vystavenou, aniž by kdokoli poznal, že předmět, který obdivuje, není originál, ale jeho práce.

Deník jí o císaři prozradil mnohem víc než oficiální historické spisy, a to nejen svým obsahem. Jeho stránky byly osahané a zašpiněné od toho, jak je neustále otáčely lidské prsty. Ašravan skutečně deník psal proto, aby ho někdo četl – on sám.

Jaké vzpomínky to Ašravan tolik hledal, že se k deníku neustále vracel a četl jej stále znova a znova? Byl marnivý a kochal se svými minulými úspěchy? Nebo byl naopak nejistý? Trávil hodiny nad těmi slovy, aby ospravedlnil své omyly? Nebo to dělal z jiného důvodu?

Otevřely se dveře. Už k ní chodili bez klepání. Proč by taky klepali? Stejně jí nedopřáli ani zdání soukromí. Byla stále věznem, jenom teď o něco důležitějším než dřív.

Vešla Frava, elegantní dáma s protáhlou tváří, oblečená celá ve fialovém. Šedý cop měla protkaný tentokrát zlatými a fialovými stuhami. Na všechno dohlížel kapitán Zu. Šai si v duchu povzdechla a narovнала si brýle. Počítala s tím, že bude celou noc nerušeně studovat a plánovat, když Gaoton konečně odešel na slavnost.

„Dozvěděla jsem se,“ začala Frava, „že pokračujete nevalnou rychlostí.“

Šai odložila knihu. „No, ve skutečnosti dost rychle. Už se chystám začít s otiskem. Ale už jsem dnes říkala arbitru Gaotonovi, že budu potřebovat zkušební osobu, která císaře dobře zná. Spojení mezi nimi mi umožní vyzkoušet na tom člověku otisky. Na chvílku se chytí – ta chvílka mi bude stačit na to, abych si vyzkoušela, co potřebuju.“

„Dostanete ji, odpověděla Frava a přešla kolem dlouhého stolu s hladkým lesklým povrchem. Přejela po něm prstem

a narazila na červenou pečeť. Poklepala na ni. „Tohle je ale pěst na oko. Když už si dáte tu práci s tím, aby ten stůl byl hezcí, tak proč tu pečeť neumístíte aspoň někam dospodu?“

„Protože jsem na svou práci pyšná,“ odpověděla. „Každý falzifikátor to hned vidí a podívá se, co všechno dokážu.“

Frava se ušklíbala. „Na něco takového byste pyšná být neměla. A navíc, smyslem toho, co děláte, je přece, aby se nepoznalo, že je to padělek, ne?“

„Někdy,“ odpověděla Šai. „Když chci napodobit podpis nebo udělat kopii obrazu. Ale skutečné falzifikátorství se ke svému autorovi hrdě hlásí. Ten otisk zkrátka patří k němu, ten je prostě svědectvím, jak to vzniklo. Na to může být člověk hrdý.“

V tom bylo tajemství jejího života. Být falzifikátorem zdaleka neznamenal jenom dělat otisky – bylo to umění imitace se vším, co k ní patřilo. Psaní, kreslení a malba, pečetě... Když se někdo učil být falzifikátorem – což její lidé dělali převážně v tajnosti – musel nejdřív zvládnout obyčejné imitace a kopie, než mohl zkusit začít s otisky.

Otisky byly na nejvyšší příčce falzifikátorského žebříčku a bylo nejtěžší je utajit. Jistě, zvnějšku byla na nějaké nenápadné místo na předmětu umístěna pečeť a potom byla nějak překryta. Šai to udělala nesčetněkrát. Jenže pokud bylo možné pečeť vypátrat, nemohl být falzifikát dokonalý.

„Nechte nás tu chvíli o samotě,“ řekla Frava kapitánovi Zu a strážím.

„Ale –“ zaprotestoval Zu a udělal krok dopředu.

„Nerada bych se opakovala, kapitáne,“ odsekla Frava. Zu cosi zabručel, ale poslušně se poklonil. Zle se na Šai podíval – tyhle zlé pohledy byly v poslední době na denním pořádku – a odešel s ostatními. S hlasitým cvaknutím zavřeli dveře.

Na dveřích stále viselo krvemorovo znamení, naposledy ho obnovil dnes ráno. Chodil většinou ve stejnou dobu. Šai si to pečlivě zaznamenávala. Když se někdy trochu zdržel, jeho pečeť začala slábnout. Vždycky však stihl přijít včas, aby ji obnovil. Ale kdoví, třeba někdy...

Frava se na Šai zkoumavě dívala. Zkoumavě a zároveň vy-počítavě.

Šai se jí podívala zpříma do očí. „Zu čeká, že vám udělám něco hrozného, když nás tu nechá o samotě.“

„Zu je hlupák,“ odpověděla Frava. „Ale když je potřeba někoho zabít, tak se hodí. Tak doufejte, že nebudete mít tu čest.“

„Vy nemáte strach?“ zeptala se Šai. „Jste sama v místnosti se zloduchem.“

„Spíš se zlodějkou,“ namítla Frava, došla ke dveřím a začala zkoumat svítící pečeť. „Vy mi neublížíte. Na to jste moc zvědavá, proč jsem poslala stráže pryč.“

No, pomyslela si Šai, *to zrovna moc dobře vím. I to, proč jste přišla zrovna ve chvíli, kdy si můžete být jistá, že všichni vaši spoluarbitři mají plné ruce práce na slavnosti.* Počkala, až jí Frava přednese svou nabídku.

„Napadlo vás,“ začala Frava, „jak by bylo... přínosné pro říši mít císaře, který naslouchá hlasu moudrosti, když k němu promluví?“

„To císař Ašravan nepochybně vždycky dělal.“

„Občas,“ připustila Frava. „Ale někdy byl... ukrutně naivní. Ale nebylo by úžasné, kdyby po svém znovuzrození tuhle naivitu v sobě prostě neměl?“

„Já jsem myslela, že chcete, aby byl přesně stejný jako dřív,“ poznamenala Šai. „Přesně stejná kopie sama sebe.“

„Jistě, jistě. Jenže vy jste proslulá jako jeden z největších falzifikátorů, co kdy žili, a já vidím to vaše obrovské nadání, když pracujete se svou duší. Určitě dokážete nahradit Ašravanovu duši přesnou kopií, a přitom docílit i toho, aby naslouchal moudrosti... když vyjde z úst určitých lidí.“

U všech nocí, pomyslela si Šai, tak ona si klidně přijde a řekne mi to na rovinu. To jako abych jí udělala zadní vrátka do císařovy duše. A ani se nezačervená. Že se nestydí!

„No... možná bych to dokázala,“ řekla zamyšleně. „Bylo by to ovšem obtížné. Takové úsilí by zasluhovalo odměnu.“

„Adekvátní odměna by samozřejmě byla na místě,“ odpo-

věděla Frava a otočila se k ní. „Myslela jsem si, že máte možná v úmyslu po svém propuštění odejít z císařského sídla – ale proč? Tohle město by vám mohlo ležet u nohou, kdyby mu vládl správný císař.“

„Prosím, k věci, paní arbitryně,“ poznamenala Šai. „Čeká mě dlouhá pracovní noc, zatímco ostatní oslavují. Takže nemám zrovna mysl na slovní hříčky.“

„Ve městě kvete čilý černý obchod,“ řekla Frava. „Mívám zálibu v tom, že ho sleduji. A hodilo by se mi mít někoho, kdo ho pro mě povede. Svěřila bych vám tuhle roli, kdybyste udělala, o co vás žádám.“

Jejich typická chyba – předpokládají, že vědí, proč Šai dělá to, co dělá. A že skočí po takovéhle příležitosti, jako by pašerák a falzifikátor bylo totéž jenom proto, že obojí obnáší porušení nějakého zákona.

„To vypadá zajímavě,“ poznamenala a usmála se tím nejvěrohodnějším úsměvem – na kterém bylo až vidět, jak je falešný.

Usmála se i Frava. „Nechám vám čas na rozmyšlenou,“ odpověděla, otevřela dveře a zatleskala na strážě.

Šai klesla na židli, celá zděšená. Ne kvůli té nabídce – něco takového čekala už dávno – ale protože až teď pochopila, co to všechno znamená. Nabídka černého obchodu byla samozřejmě jen zástěrka. Frava by jí nakonec něco podobného skutečně nabídnout mohla, ale neudělá to. I za předpokladu, že zatím nemá konkrétní plán, jak Šai zlikvidovat, je právě tato nabídka zpečetěním téhle eventuality.

A to ještě není všechno. Zdaleka ne. Právě mi nasadila do hlavy brouka – myšlenku, jak vložit císaři do duše ovladatelnost třetí osobou. Tudiž mé práci nebude důvěřovat. Bude čekat, že si tahle zadní vrátka udělám především sama pro sebe, že možnost Ašravana ovládat nedám jí, ale nechám si ji já sama.

A co z toho plyne?

Především to, že má Frava v záloze ještě dalšího falzifikátora. Možná není tak nadaný a odvážný, aby dokázal udělat otisk něčí duše, ale stačí na to, aby na Šai dohlížel a případná

zadní vrátka, která si v otisku nechá, objevil. Tenhle falzifikátor bude mít větší důvěru a dokáže přepsat to, co vytvoří Šai, aby vložil do otisku císařovy duše Fravin vliv.

A bude nakonec schopen za Šai její práci dokončit, pokud se s ní ona dostane dostatečně daleko. Šai měla původně v úmyslu celých sto dní věnovat na to, jak vytvořit plán na útěk, ale najednou si uvědomila, že ji vlastně mohou kdykoliv odvolat a zlikvidovat.

Čím blíž bude dokončení projektu, tím to bude pravděpodobnější.

Den třicátý

„Tohle je nové,“ prohlásil Gaoton a zkoumavě si prohlížel okno z barevného skla.

Jeho předloha byla pro Šai zvláště inspirativní. Pokusy vylepšit okno se jí opakovaně nedařily. Okno se pokaždé po pěti minutách vrátilo do původní podoby, popraskané a zprohýbané.

Potom našla kousek barevného skla zaražený na jedné straně do rámu. Uvědomila si, že okno nejspíš kdysi mělo barevné sklo jako většina ostatních v paláci. Jenže se rozbilo a pokroutilo a vznikly tak štěrbin, kterými do místnosti táhlo.

A místo aby se okno nechalo opravit do původního stavu, vyměnili jenom sklo za obyčejné a popraskaný rám nechali svému osudu. A tak Šai opravila okno otiskem, který umístila na spodní hranu rámu a kterým přepsala jeho historii tak, že bylo objeveno a opraveno mistrem svého řemesla. Otisk se okamžitě chytil a okno bylo znovu krásné.

A ona opět propadala romantickým náladám.

„Slíbil jste mi na dnešek tu pokusnou osobu,“ řekla a sfoukla prach z čerstvě vytesaného otisku. Na jeho zadní stranu – naproti pečlivé, složité rytině – vyryla sérii rychlých tahů. Tím končila každý otisk. Byl to dokončovací znak, jakési znamení, že další rýhy už se do něj dělat nebudou. Šai ho vždycky vyryla ve tvaru siluety MajPon, svého domova.

Jakmile byly poslední rýhy hotové, podržela otisk nad plamenem. Otiskový kámen se plamenem vytvrdil a otisk získal

pevnost a odolnost. Tentokrát to však dělat nemusela. Stačily jenom dokončovací tahy na spodní straně a jako materiál mohla použít cokoliv, pokud byla rytina přesná. Přesto byl ale otiskový kámen ceněn právě proto, že se dal tvrdit.

Jakmile byl celý otisk černý od kouře z plamene – nejdřív z jedné strany a potom z druhé – zvedla ho a silně foukla. Její dech rozvříl saze a odhalil pod nimi krásu červeno-šedého kamene.

„Ano,“ přisvědčil Gaoton. „Pokusnou osobu. Vedu vám ji, jak jsem slíbil.“ Přešel malou místnost ke dveřím, kde stál Zu.

Šai se opřela o opěradlo židle, kterou si před pár dny upravila dalším otiskem, aby byla pohodlnější, a čekala. Vsadila se sama se sebou, jestli ta osoba bude někdo z císařských strážů nebo nějaký nižší úředník, třeba Ašravanův písař. Koho arbitři donutí vyhovět rozmarům Šai ve jménu všeobecného dobra?

Gaoton si sedl na židli ke dveřím.

„Tak co?“ zeptala se Šai.

Zvedl obě ruce. „Můžete začít.“

Šai spustila obě chodidla na podlahu a napřímila se. „S váma?“

„Ano.“

„Vy jste ale arbitři! Jeden z nejmocnějších lidí v zemi!“

„Ále,“ poznamenal, „ani jsem si nevšiml. Vyhovuji vašim požadavkům. Jsem muž, narodil jsem se v Ašravanově rodišti a dobře ho znám.“

„Jenže...“ Nakonec se odmlčela.

Gaoton se naklonil dopředu a sepsal ruce. „Probírali jsme to celé týdny. Vzali jsme v úvahu jiné možnosti, ale já jsem byl rozhodnutý, že nemůžeme při nejlepší vůli chtít po nikom z našich lidí, aby podstupoval tuhle černou komedii. Nebyla jiná možnost než nabídnout přímo někoho z nás.“

Šai se zachvěla. *Frava by tohle určitě nařídila někomu jinému, pomyslela si. A ostatní taky. Na tom jste musel trvat jedině vy, Gaotone.*

Pokládali ho za soupeře. Možná byli dokonce rádi, když se